

Ձև 4 յատակագիծը (էջ 490) փոխադրել յէջ 495 (Ձև 9) և փոխադարձաբար: — Բազմայրի եկեղեցւոյ յատակագիծը (էջ 494) տես ի Շիրակ Հ. Աւելանի (յէջ 115):

† Փ . Ֆ Է Թ Թ Է Ր

Նոր սուգի մ'եւս կը հրաւիրուի հայ ազգը Փ. Ֆէրբէրի մահուամբը:

Ժողովրդապետ, իր հօտին հոգեւոր վառչութեամբն զբաղած, նա ժամանակ կը գտնէր պեղելու հնութեանց այն մեծ գերեզմանը, որ հայ զբաղանդութիւնն է, հայ պատմութիւնն է: Իր կենսազրութիւնը մեր ձաւոր առթի մը թողլով, կը փութանք

առ այժմ յարգանք մատուցանել իր հալազտի յիշատակին:

Փառւոյ Ֆէրբէր, մին Ս. Ղազարու Հայկական Ճեմարանին երոպացի անդամներէն, իր անունը պատուաւորեց անմահութեան ծառին հետ, — որ զոյտթիւն ունի՝

առասպելներէ դուրս, — հայկական անմահութեան ուսումնասիրութեամբը:

Ինքն էր որ առաջին անգամ հանձնարեղ փաստերով ապացուցուց՝ թէ Յռմախաշտունի հեղինակը Ս. Մեարթը է, և ոչ եթէ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ. գիտ մը՝ որ, իրբեւ հմտաբարութիւն, պիտի մտնէ ամէն ապագայ զբերու մէջ՝ Հայոց Մատենադրութեան նուիրուած:

Փ. Ֆէթթէր զբած է Մոսկու խորհեւոյցի վրայ, բազմաթիւ նոր ու սրամիտ անդադարձութիւններով, Գողթան երգերու մասին, Եղիշի, Եղեկայ, Մար-Արապի, Կորիւնի վրայ. ունի նաեւ ուրիշ շարք մը ուսումնասիրութիւններու՝ Հայոց Թարգմանեալ զբաղանդութեան մասին. օրինակ իմ, Եսայիի, Դիոնիսիոս Արիստագոսոյ, Հայ ոսկւոր Աստուածաշնչի (առանձինն՝ Կորնթացոց Փ անվաւեր թղթի), Արիստիդէի և այլ թարգմանութեանց վրայ:

Ֆէթթէրի ուսումնասիրութեանց մեծամասնութիւնը արդէն մատչելի է հայ ընթերցողաց, Հ. Յակոբոս վ. Տաշեանի շնորհիւ՝ որ անոնց հայկական թարգմանութիւնքն ըրած է և ամփոփած՝ առանձին հատորի մը մէջ՝: Թէպէտ, վտանգուած առողջութեանը պատճառաւ, իր բեղնավորութիւնը, յալամայս, նուազած էր, բայց երբեմն վերստին զբաղանդալարեց կ'իջնէր ընծայելու համար կարելորդ ուսումնասիրութիւններ. ինչպէս այն՝ օրինակ իմ, զոր տարւոյս մէջ կը նուիրէր Տարթայ գրքին: Քիչ առաջ, Theologische Quartalschrift (Zweites Quartalheft, 1906, Tübingen) կ'ընթեռնութիւնը իրմէ ընդարձակ ընթերցման մը « Անվաւեր Գործք Առաքելոց » ի մասին, որ լոյս տեսած էր ի Ս. Ղազար:

Հայկական Ճեմարանը խորունկ ցաւով իր անունը կ'արձանագրէ պատկին վրայ, զոր հայ ազգը կը տանի՝ իր ջերմասիրտ բարեկամի հանգստարանին: